

Källsortering kan vara rätt så knepigt, men det ligger oss varmt om hjärtat

I den här broschyren går vi igenom grunderna för källsortering. Det är här vi kammar hem de riktigt stora miljövinsterna!

Du som brinner för finliret hittar det du söker på **sorteringsguiden.se**

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

Detta är inte en förpackning

Metall? **JA**

Metallförpackning? **NEJ**

TÄNK: FÖRPACKNING?

HÄLFTEN av allt hushållsavfall är förpackningar. Vi ser mängder av felsorterade förpackningar. Fråga dig om avfallet är en förpackning eller ej – då är chansen större att du sorterar rätt.

Stekpannor lämnas som metallskrot på Återvinningscentral.

Farligt avfall sidan **4**

Lämnas på Återvinningscentral • Miljöstation

Förpackningar sidan **14**

Lämnas på Återvinningsstation

Grön påse sidan **26**

Läggs i sopkärlet för grön och röd påse

Röd påse sidan **28**

Läggs i sopkärlet för grön och röd påse

ÅVC ÅVS MS ? sidan **36**

Sorteringsguide A-Ö sidan **39**

Lathund sidan **48**

BLANDA ALDRIG

farligt avfall med annat hushållsavfall.
Ingen kan sortera det blandade
avfallet i efterhand.

farligt avfall är farligt

EN SJÄLVKLARHET VI BEHÖVER PÅMINNNA OM

Det vi kallar farligt avfall är giftigt, smittförande, cancerframkallande, frätande, fosterskadande, brandfarligt eller på annat sätt farligt för miljön. Även små mängder gör stor skada om det hamnar fel.

För att kunna ta hand om det farliga avfallet på rätt sätt krävs att det aldrig hamnar bland övrigt hushållsavfall. Blanda därför aldrig farligt avfall med annat hushållsavfall. Ingen kan sortera det blandade avfallet i efterhand.

Felaktig hantering av farligt avfall medför stora risker att skada människor och miljön.

Lämna det farliga avfallet på Miljöstation eller Återvinningscentral. Det är viktigt att du märker upp vad som finns i de förpackningar som du lämnar, om det inte tydligt framgår av etiketten.

FLAMMABLE LIQUID

3

Farligt avfall är inte bara gamla oljefat och bilbatterier

Även små mängder farligt avfall
gör stor skada om det hamnar
på fel ställe.

Detta är farligt avfall...

- Härdare i spackel och tvåkomponentslim, t.ex. Plastic Padding och epoxylim.
- Avfall som innehåller kvicksilver.
- Starka syror – t.ex. saltsyra.
Starka baser – t.ex. ammoniak.
- Bilvårdsartiklar, t.ex. avfettningsmedel, vax och polish.
- Rengöringsmedel, t.ex. lacknafta och T-sprit.
- Bensin, oljor, fotogen, lampolja m.m.
- Gamla förbjudna bekämpningsmedel.
Det finns många gamla bekämpningsmedel kvar hos hushåll, som kommer fram i samband med utrensning vid husförsäljning eller dödsbon.

MÄRK FÖRPACKNINGEN!

Omärkta flaskor, burkar och lådor kan vara farliga eftersom innehållet är okänt. Därför är det viktigt att du märker upp vad som finns i de förpackningar som du lämnar, om det inte tydligt framgår av etiketten.

...men också det här:

Telefon

Aceton

Termometer

Limflaska

USB-minne

Färgburk

Batterier

Lysrör

Nagellack

Mp3-spelare

Knappcells batteri

Brandvarnare

Glödlampor

Sprayflaska

- Sprayflaskor, burkar och tuber med t.ex. färg, lim och ugnrensning kvar i förpackningen.
- Lågenergilampor och termometrar, som innehåller kvicksilver.
- Kasserade elprodukter med batteri (elektronikavfall) som är så små att de utan svårighet får plats i soppåsen, t.ex. leksaker, rakapparater, telefoner, eltandborstar, spelande gratulationskort och armbandsur.

Vitvaror och elektronikavfall lämnas som farligt avfall på Återvinnings- central

Läkemedel lämnas som riskavfall på Apoteket

Påsar för överblivna läkemedel finns att hämta på Apoteket.

TÄNK FÖR PACK NING

Nära hälften
av ALLT hushållsavfall
är förpackningar.

Så det första du
ska fråga dig när du
slänger något är:

Är detta en förpackning?

Alla förpackningar lämnas på Återvinningsstation.
Materialet i alla förpackningar kan återvinnas.

*) Stekpannor lämnas som metallskrot på Återvinningscentral.

NYHET

UDDEVALLA • TROLLHÄTTAN • VÄNERSBORG

ALLA PLASTFÖRPACKNINGAR LÄMNAS I SAMMA CONTAINER

Vi skiljer inte längre
på hårda och mjuka plastförpackningar.
Nu lämnar vi alla plastförpackningar
– hårda som mjuka –
i en och samma container på
Återvinningsstationerna i Trollhättan,
Uddevalla och Vänersborg.

I FÄRGELANDA OCH MELLERUD

fortsätter vi att lämna mjuka och hårda plastförpackningar
i olika containrar på Återvinningsstationen.

Plastförpackningar

bärkassar

burkar

dunkar

flaskor

frigolit

plastfolie

plastfilm

plastpåsar

plasttuber

refillpaket

små hinkar

innerpåsar i t.ex. müslipaket

NYHET

TROLLHÄTTAN • UDDEVALLA • VÄNERSBORG

I Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg läggs nu hårda och mjuka plastförpackningar i samma container på Återvinningsstationen

FÖLJANDE SORTERAS **INTE** SOM PLASTFÖRPACKNINGAR:

- Stora förpackningar som inte går ner i Återvinningsstationens inkasthål – t.ex. 5-liters hinkar, frigolitemballage till datorer/TV.
LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL
 - Plastleksaker, plastmöbler, tvättkorgar i plast och andra plastprodukter som inte är en förpackning.
LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL
 - Plastflaskor med pant • **PANTAS I BUTIK**
 - Plastfickor och mappar • **LÄGGS I RÖD PÅSE**
-

Mjuka & hårda plastförpackningar

I Färgelanda och Mellerud fortsätter vi att lämna mjuka och hårda plastförpackningar i **OLIKA CONTAINRAR** på Återvinningsstationen.

MJUKPLAST

bärkassar
plastpåsar
plasttuber
refillpaket
plastfolie
plastfilm
frigolit
innerpåsar i t.ex. müslipaket

HÅRDPLAST

burkar
dunkar
flaskor
små hinkar

I Färgelanda och
Mellerud fortsätter vi att
lämna mjuka och hårda
plastförpackningar i
olika containrar

Hårda plastförpackningar kan återvinnas upp till sju gånger innan plasten är utsliten och går till energiutvinning. Ett ton hårda plastförpackningar kan återvinnas till cirka 84.000 blomkrukor.

Mjuka plastförpackningar från hushåll levereras idag huvudsakligen som bränsle till industrin. Övrig del upparbetas till bränsle som kan eldas i värmeverk och andra fastbränslepannor. Ett kilo plast motsvarar ungefär en liter olja.

Pappersförpackningar

bärkassar

cornflakespaket

hundmatsäcken

juiceförpackningar

mjölkförpackningar

omslag bokklubbsböcker

pastapaket

presentpapper

sockerpåsar

FÖLJANDE SORTERAS **INTE** SOM PAPPERSFÖRPACKNINGAR:

- Stora förpackningar som inte går ner i Återvinningsstationens inkasthåll – t.ex. wellpapplådor från datorer och möbler.

LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL

- Kuvert, post-it lappar och vykort • LÄGGS I RÖD PÅSE

- Dagstidningar, veckotidningar, broschyrer, reklamblad.

LÄGGS I CONTAINER FÖR TIDNINGAR

Pappersfibrer är så starka att de tål att återvinnas fem till sju gånger utan att styrkan försvinner. När fibrerna är utslitna är de fortfarande ett värdefullt bränsle.

Energibesparingen vid användning av returfibrer (återvinning) är 70% jämfört med användning av ny fiber vid tillverkningen.

Tidningar & Returpapper

broschyrer
dagstidningar
magasin
postorderkataloger
reklamblad
resekataloger
skriv- och ritpapper
telefonkataloger
veckotidningar

FÖLJANDE SORTERAS **INTE** SOM TIDNINGAR & RETURPAPPER

- Kuvert, post-it lappar och vykort • LÄGGS I RÖD PÅSE
- Omslagspapper, presentpapper och julklappspapper, pappersförpackningar – t.ex. kartonger och påsar.
LÄGGS I CONTAINER FÖR PAPPERSFÖRPACKNINGAR

Vi samlar årligen in 10.000 ton returpapper och sparar därmed råvara motsvarande en fullvuxen gran per person.

Glasförpackningar

burkar
flaskor
vin- och spritflaskor

Färgat och
ofärgat glas sorteras
var för sig.

FÖLJANDE SORTERAS **INTE** SOM GLASFÖRPACKNINGAR:

- 33 och 50 cl dryckesflaskor • PANTAS I BUTIK
- Porslin, keramik, dricksglas, fönsterglas och spegelglas.
LÄGGS I RÖD PÅSE ELLER LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL
- Glödlampor • LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL OCH MILJÖSTATION

Glas går att återvinna hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras. När återvunnet glas används som råvara krävs 20% mindre energi jämfört med ny råvara. Cirka 40% av det återvinningsbara glaset används för tillverkning av nya flaskor och 40% åt vid tillverkning av byggnadsisolering. Resterande 20% exporteras. Det är viktigt att glaset inte är förorenat av rester från t.ex. keramik och porslin då det förstör smältprocessen och försämrar glaskvaliteten.

Metallförpackningar

aluminiumfolie, -formar
kapsyler
konservburkar
tomma sprayburkar
tomma tuber
urskrapade målarburkar
värmeljushållare
öl- och läskburkar

FÖLJANDE SORTERAS **INTE** SOM METALLFÖRPACKNINGAR:

- Burkar med färgrester, lim och lösningsmedel = farligt avfall.
LÄMNAS TILL MILJÖSTATION ELLER ÅTERVINNINGSCENTRAL
- Metalliknande påsar som mest består av mjukplast/papper.
SORTERAS EFTER DET VIKTMÄSSIGT DOMINERANDE MATERIALET
- Metallsrot, VVS-detaler, elektronik, el-artiklar, stekpannor och andra metallprodukter som inte är förpackningar.
LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRAL
- Dryckesburkar av aluminium • **PANTAS I BUTIK**

Metall kan återvinnas hur många gånger som helst utan kvalitetsförlust. Nedsmält stål blir till nytt stål. Insamlade kapsyler blir till järnvägsräls och armeringsjärn som bl.a. används till broar. Aluminium blir motordelar eller nya fiskbulleburkar. Vid omsmältning av insamlade stålförpackningar sparas 75% av energin som behövs för att framställa stål från järnmalm. För aluminium är det hela 95%. Om alla kapsyler återvinns i Sverige under 1 år räcker metallen till 2.200 nya bilar.

Visste du att...

- I Sverige återvinner vi 787.000 ton förpackningar varje år. Det motsvarar ungefär svenska folkets samlade kroppsvikt.
- Hälften av allt stål som produceras i världen består av återvunnen skrot.
- 99% av alla 33-cl flaskor går i retur.
- 75% av alla förpackningar lämnas till återvinning.
- Återvinning av stål sparar 75% av den energi som annars behövs för att göra nytt stål.
- Insamlad mängd tidningspapper fortsätter att öka och återvinningsgraden var 83% 2007.
- Varje svensk invånare lämnade 53 kg tidningar till insamling 2007. Det innebär 483.000 ton tidningar till återvinning.
- Stål, aluminium och glas kan återvinnas hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras.
- Om alla lämnar in sina kapsyler till återvinning, räcker stålet till 2.200 nya personbilar. Varje år!
- Vi i Sverige är bland de absolut bästa nationerna i världen på att återvinna wellpapp och tidningar.

- Om man ställer alla glasförpackningar, som samlats in under ett år, i en lång rad skulle de räcka ett helt varv runt jordklotet.
- 1 kilo plast innehåller energi motsvarande 1 l olja.
- På bara tio år har mängden avfall som deponeras på soptipp minskat med 1 miljon ton.
- Återvinning av aluminium sparar 95 % av den energi som annars behövs för att göra ny aluminium.
- Var tredje pappersförpackning i din livsmedelsbutik är tillverkad av återvunna pappersförpackningar.
- I Sverige återvinner vi mest elektronikavfall i hela världen räknat per invånare.
- Vid papperstillverkning baserad på returpapper går det bara åt 30% el-energi, jämfört med tillverkning som sker med enbart nya fibrer.

... det spelar så stor roll?

GRÖN PÅSE ÖVERLÄGSEN VINNARE

Den gröna påsen kan vi alla känna oss stolta över. Den är vi bäst på! Nästan allt innehåll är rätt sorterat.

I grön påse lägger vi hushållsavfall som kan rötas:

Rester av kött, fisk, grönsaker och frukt. Kaffesump, teblad, blomavfall, snus, använt hushållspapper och servetter, kaffefilter, potatisskal, bananskal, äggskal, äppleskruttar, tepåsar...

Kort sagt – allt som kan ruttna.

Av innehållet i de gröna påsarna produceras biogas till fordonsbränsle och uppvärmning av hus. Biogasen bidrar till minskad växthuseffekt eftersom den ersätter fossilt bränsle. Restprodukten är EU-ekologiskt godkänt biogödsel och varmt vatten. Jordbruket efterfrågar biogödslet och det varma vattnet återgår till rötningsprocessen.

FÖRBRÄNNING

ÄR BRA

MEN BARA

OM RÄTT SAKER

BRÄNNNS

tyvärr...

Vi är inte bra på att sortera rätt saker i röda påsen. Här hittar vi tyvärr stora mängder förpackningar och matavfall.

Av allt felsorterat matavfall skulle vi kunna producera biogas motsvarande 400.000 l bensin/år.

De felsorterade förpackningarna får vi betala för tre gånger – först genom att betala för insamlingen av återvinningsmaterialet vid köptillfället, därefter betala avgift för förbränningen och slutligen betala för att ta fram ny råvara.

Allting brinner vid rätt temperatur, men det är ett enormt slöseri med råvaror och energi att bränna matrester och förpackningar.

I den röda påsen ska vi lägga avfall som kan brännas men som inte går att återvinna.

TILL EXEMPEL

Röda påsar med brännbart avfall eldas i förbränningsanläggningar där energin tas tillvara för elproduktion och fjärrvärme. Regionens alla röda soppsåsar räcker till uppvärmning av tusentals villor och minskar växthuseffekten genom att ersätta fossilt bränsle.

Att bränna de material som inte går att återvinna på annat sätt, är positivt för miljön. Förbränningsanläggningarna har idag teknisk avancerad reningsutrustning för att inte släppa ut farliga rökgaser i naturen. Ur askan tar man till vara metaller som blivit kvar efter förbränning.

Dammsugarpåse

Tamponger

CD-skivor

Diskborste

Post It-lappar

Engångsrakhyvlar

Läder

Porslin/keramik

Plastleksaker

Bindor

Plåster

Kuvert

Textilier

I röd påse lägger vi dessutom kattsand och enstaka avfall av de fåtal saker, som inte går att sortera på något annat sätt, t.ex. trasiga lerkrukor, spegelglas och keramik samt trasigt glas som inte är förpackningsglas. Vassa förmål paketeras väl! – Större mängder lämnas på Återvinningscentral.

DUBBELKNUT

Innehållet i de gröna och röda påsarna blir värme, el, gas och biogödsel

Sopbilarna kör till sorteringsanläggningen i Heljestorp där de gröna och röda påsarna töms i en mottagningsficka. Därifrån förs påsarna vidare på transportband för sortering efter färg genom optisk läsning. En avslagare knuffar ut de gröna påsarna för sig och de röda för sig.

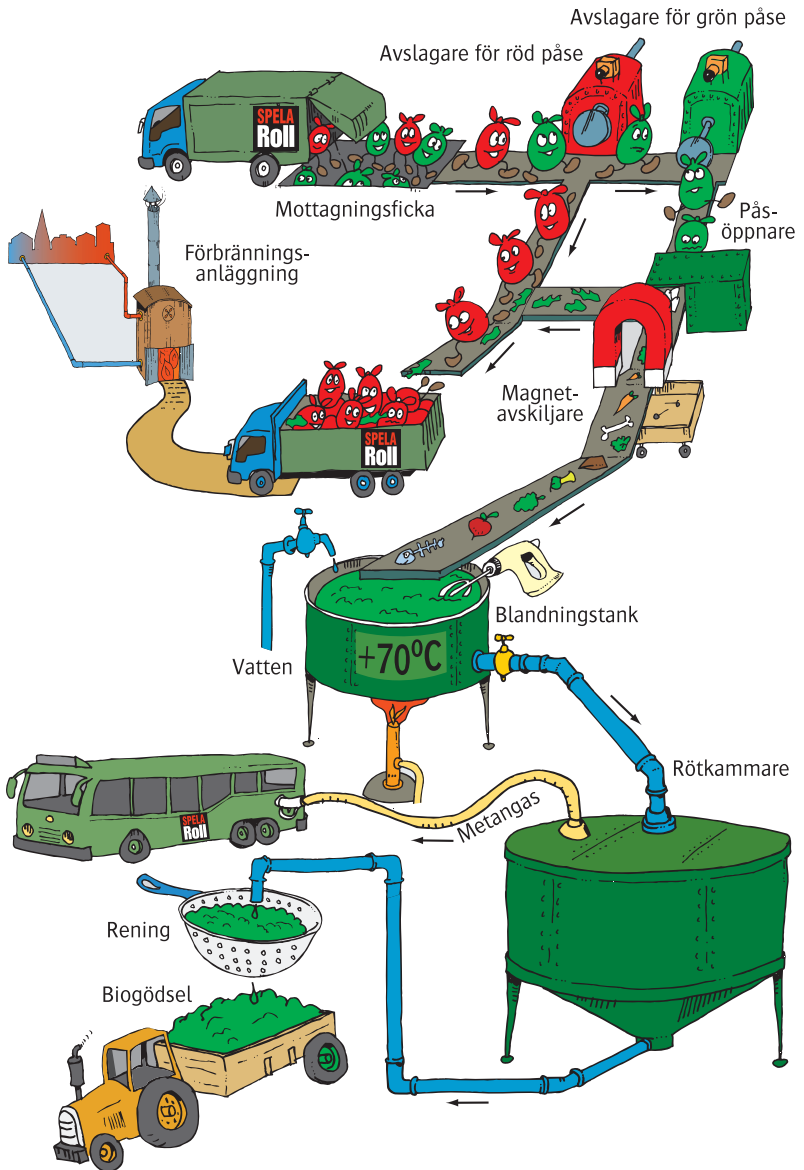
De röda påsarna körs till en förbränningsanläggning där man utvinner värme och el.

De gröna påsarna transporteras vidare genom en påsöppnare och metallavskiljare för att få bort metall och plast. Därefter blandas och upphettas innehållet i en blandningstank för vidare transport till rötkammare. Där bildas metangas som bland annat kan användas till att driva fordon.

När vi tagit hand om gasen renar vi resterna och får då biogödsel och rent varmt vatten som återanvänds i rötningsprocessen.

III. BildMakarna Kerstin & Jan

ÅTERVINNINGS-CENTRALER

Återvinningscentraler
är bemannade

FÄRGELANDA

Stigens Återvinningscentral

Måndagar kl. 12-18

Lördag, första helgfria
varje månad kl. 10-14

MELLERUD

Hunnebyns
Återvinningscentral

Vardagar kl. 07.15-15.30

Onsdagar kvällsöppet
jämn vecka kl. 07.15-18.45

Lördagar, se vår hemsida
www.mellerud.se

TROLLHÄTTAN

Returen
Håjums industriområde

Mån • Tis • Ons kl. 09-21

Tors • Fre • Lör kl. 09-15

UDDEVALLA

Fridhem • Havskurens
Återvinningscentral

Vardagar kl. 07-16

Torsdag
kvällsöppet kl. 07-19

Helgfri lördag kl. 10-14

Stängt påsk och pingst.

LJUNGSKILE

Aröds industriområde

Måndag kl. 14-19

Torsdag kl. 14-19

Helgfri lördag kl. 10-14

Stängt påsk och pingst.

VÄNERSBORG

Holmängen
Regementsgatan 30

Vardagar kl. 09.30-16.30

Tisdagar
kvällsöppet kl. 09.30-18.30

Sista helgfria lördagen
varje månad kl. 10-14

På Återvinningscentralen kan du lämna allt avfall utom matavfall och läkemedel

ÄVC • Återvinningscentraler

På Återvinningscentralen kan du lämna allt avfall som uppkommer i hushållet, utom matavfall och läkemedel. Du kan lämna t.ex. grovsopor, vitvaror, elektronikskrot, metallskrot, spilloljor, rivningsmaterial, trädgårdsavfall och glödlampor – men också det avfall som Miljostationen och Återvinningsstationen tar emot.

Återvinningscentralen är bemannad och du får hjälp med de frågor du har om avfallet du lämnar.

ÄVS • Återvinningsstationer

Här lämnar du Återvinningsmaterial, så som tidningar och förpackningar av plast, papper, metall och glas. Du kan även lämna småbatterier här.

Återvinningsstationen är obemannad och det är viktigt att du endast lämnar sådant som det finns containrar för. Övrigt material lämnar du på Återvinningscentralen.

MS • Miljostationer

Här lämnar du farligt avfall, t.ex. kemikalier, bilbatterier, lösningsmedel, färgrester, lysrör, batterier, termometrar, glödlampor samt sprayburkar med innehåll kvar. Se även sidorna 4-9.

Miljostationen är oftast obemannad och det är viktigt att du märker upp vad som finns i de förpackningar som du lämnar här om det inte tydligt framgår av etiketten.

SORTERINGSGUIDE A-Ö

Här har vi listat det som
vi ofta ser hamna på fel ställe

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
A Aceton	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Aluminiumburk	Metallförpackning	Återvinningsstation
Aluminiumfolie	Metallförpackning	Återvinningsstation
Ammoniak	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Asbest	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
B Bag-in-box, vinkartong:		
– lådan	Pappersförpackning	Återvinningsstation
– påsen med tapp	Plastförpackning	Återvinningsstation
Batteri, bil, MC mm	Farligt avfall	Miljöstation/♣ ÅtervinningsCentral
Batteri, små	Batteriinsamling	Batteriholk på Återvinningsstation
Bekämpningsmedel	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Bensin	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Bestick, metall	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Bestick, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Bildäck, även på fälg	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Blomkrukor, keramik	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Blomkrukor, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Bormaskin	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Brandsläckare	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Brandvarnare	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Broschyr	Tidning/Returpapper	Återvinningsstation
Brödrost	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Bubbelplast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Burk, aluminium	Metallförpackning	Återvinningsstation
Burk, glas	Glasförpackning	Återvinningsstation
Burk, hårdplast t.ex:		
– keso, crème fraiche, tomattråg	Plastförpackning	Återvinningsstation
Burk, stålplåt	Metallförpackning	Återvinningsstation
Burklock, metall	Metallförpackning	Återvinningsstation
Burklock, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Böcker – inbunden hård pärm	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Böcker – pocket mjuk pärm	Tidning/Returpapper	Återvinningsstation

AVFALL

SORTERAS SOM

LÄMNAS TILL

C CD-fodral	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
CD-skivor	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Chipspåse, papper	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Chipspåse, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Chipsrör (Pringels), locket	Plastförpackning	Återvinningsstation
Chipsrör (Pringels), röret	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Chokladkakspapper	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Cigarettpaket	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Cornflakespaket	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Crème fraicheburk	Plastförpackning	Återvinningsstation
Cyklar + delar	Övrigt avfall	ÅtervinningsCentral

DUBBELKNUT

Knyt alltid dubbelknut på röda & gröna påsen så de inte går upp.
Den optiska sorteringen kräver hela ihopknutna påsar.
Och vi som tar hand om påsarna får en bättre arbetsmiljö!

D Datorer	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Deodorant, roll-on, glas	Glasförpackning	Återvinningsstation
Deodorant, roll-on, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Diskborstar	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Diskmaskiner	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Diskmedelsflaska	Plastförpackning	Återvinningsstation
Dricksglas, väl förpackade	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Dryckeskartong, (t.ex. Festis, Mer)	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Dunk, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
E Elektronikutrustning	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
El-proppar	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
El-sladdar/kabel	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Engångsglas, papper	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Engångsglas, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Engångsmugg, papper	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Engångsmugg, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Engångstallrik, papper	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Engångstallrik, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Eternit	Farligt avfall	ÅtervinningsCentral

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
F Febertermometer kvicksilver	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Ficklampa	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Filmjölksförpackning med plastkork	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Flaska, glas, ej pant	Glasförpackning	Återvinningsstation
Flaska, plast, ej pantflaska av PET	Plastförpackning	Återvinningsstation
Folie, aluminium t.ex: på keso, mjukost, youghurt	Metallförpackning	Återvinningsstation
Folie, aluminium t.ex. ugnsfolie	Metallförpackning	Återvinningsstation
Folie, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Frigolit stora mängder t.ex: emballage från datorer	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Frigolit t.ex. kötttråg	Plastförpackning	Återvinningsstation
Friteringsolja, väl förpackat	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Frysbox	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Färgburk, metall – urskrapad torr	Metallförpackning	Återvinningsstation
Färgburk, plast – urskrapad torr	Plastförpackning	Återvinningsstation
Färgpatron/tonerkassett	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Färgrester	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Fönsterglas	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Fönsterkuvert	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
G Gasolflaska	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Gift	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Glasburk	Glasförpackning	Återvinningsstation
Glasflaska (ej pant)	Glasförpackning	Återvinningsstation
Glas/keramik	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Glasruta	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Glasspaket, glasspapper av papper	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Glasspaket, glasspapper av plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Glasvas	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Glykol	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral

Glödlampor lämnas på Återvinningscentral

TYVÄRR HAR VI INGEN BÄTTRE LÖSNING IDAG

Glödlampa	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Grillkolpåse	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Grillkycklingpåse	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Grytor	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Gräddpaket	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Gräsklippare	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Gummisaker	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
H Halogenlampor Hushållsapparater Hushållskemikalier Hårsprayflaska, metall Hårsprayflaska, plast	Farligt avfall Elektronikavfall Farligt avfall Metallförpackning Plastförpackning	♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation Återvinningsstation
I Impregnerat virke Impregneringsmedel Insektsgift	Farligt avfall Farligt avfall Farligt avfall	♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral
J Juiceförpackning Juiceförpackning med plastkork Julkappsapper	Pappersförpackning Pappersförpackning Pappersförpackning	Återvinningsstation Återvinningsstation Återvinningsstation

KUVERT

Papperskuvert sorteras i röd påse för att brännas.
Det är limmet som gör kuverten odugliga för pappersåtervinning.
Vadderade kuvert sorteras som pappersförpackning.

K Kabel/el-sladdar Kaffefilter med sump Kaffepaket, papper Kaffepaket, plast Kanyler	Elektronikavfall Grön påse Pappersförpackning Plastförpackning Riskavfall	♻️ ÅtervinningsCentral Sopkärlet för grön & röd påse Återvinningsstation Återvinningsstation Apoteket
Kassetband Kattsand Kaustiksoda Kaviartub, tömd med lock på Kemikalier	Röd påse Röd påse Farligt avfall Metallförpackning Farligt avfall	Sopkärlet för grön & röd påse Sopkärlet för grön & röd påse ♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation ♻️ ÅtervinningsCentral
Keramik Ketchupflaska, glas Ketchupflaska, plast Klorin Kopieringspapper (från hemmakontor)	Övrigt avfall Glasförpackning Plastförpackning Farligt avfall Tidning/Returpapper	♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation Återvinningsstation ♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation
Kuvert, ej vadderade Kvicksilver Kylskåp Kötttråg, frigolit Kötttråg, plast	Röd påse Farligt avfall Elektronikavfall Plastförpackning Plastförpackning	Sopkärlet för grön & röd påse ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation Återvinningsstation

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
L Lacker	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Lacknafta	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Leksaker med batteri	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Leksaker, metall	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Leksaker, plast	Röd påse	Sopkåret för grön & röd påse
Lim	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Lock, metall, t.ex. från glasburkar	Metallförpackning	Återvinningsstation
Lock, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Lysrör	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Lågenergilampa	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Läkemedel	Riskavfall	Apoteket
Läskflaska, glas	Glasförpackning	Återvinningsstation
Lösningsmedel	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
M Margarinask, lock/plastbägare	Plastförpackning	Återvinningsstation
Margarinask, ytterkartong & skyddsfolie	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Margarinomslag	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Marschall, metallbehållaren	Metallförpackning	Återvinningsstation
Mediciner	Riskavfall	Apoteket
Medicinkarta för tabletter (laminat av plast/metall)	Plastförpackning	Återvinningsstation
Medicinkartong	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Metallhållare för värmeljus	Metallförpackning	Återvinningsstation
Micropopcorn-påse	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Miniräknare	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Mjukplast ej förpackning	Röd påse	Sopkåret för grön & röd påse
Mjukplastförpackning	Plastförpackning	Återvinningsstation
Mjölkförpackning med/utan plastkork	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Mobiltelefon	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Mobiltelefonbatteri	Batteriinsamlingen	Batteriholk på Återvinningsstation
Mugg, papp/plast	Röd påse	Sopkåret för grön & röd påse

FARLIGT AVFALL ÄR FARLIGT – ÄVEN I SMÅ MÄNGDER

N Nagellack	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
O O'boy-burk	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Ogräsmedel	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Olja, linolja etc	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Olja, matolja	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Olja, motor el växellåda	Farligt avfall	Miljöstation/♣ ÅtervinningsCentral
Oljefilter	Farligt avfall	Miljöstation/♣ ÅtervinningsCentral
Omslagspapper	Pappersförpackning	Återvinningsstation

AVFALL

SORTERAS SOM

LÄMNAS TILL

P Pappcylinder t.ex: toalettpappersrulle, affischrulle Papper, t.ex. skriv, rit, kopiering Paraply Parfymflaska	Pappersförpackning Tidning/Returpapper Övrigt avfall Glasförpackning	Återvinningsstation Återvinningsstation ♻️ ÅtervinningsCentral Återvinningsstation
Penner Pensel PET-flaska (ej pant) Plast, t.ex. runt korv, ost, sylt-refill Plastbestick	Röd påse Röd påse Plastförpackning Plastförpackning Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse Sopkärlet för grön & röd påse Återvinningsstation Återvinningsstation Sopkärlet för grön & röd påse
Plastburk t.ex: keso, crème fraiche, Risifrutti Plastdunk Plastflaska t.ex: schampo, ketchup, diskmedel	Plastförpackning Plastförpackning Plastförpackning	Återvinningsstation Återvinningsstation Återvinningsstation
Plastlock Plastpåse t.ex: bärkasse, fryspåse, brödpåse Plexiglas Porslin	Plastförpackning Plastförpackning Övrigt avfall Övrigt avfall	Återvinningsstation ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral
Post-it lappar Postorderkatalog Presentpapper Proppar/el-proppar Pärmar	Röd påse Tidning/Returpapper Pappersförpackning Röd påse Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse Återvinningsstation Återvinningsstation Sopkärlet för grön & röd påse Sopkärlet för grön & röd påse

I Sverige återvinner vi mest elektronikavfall
per invånare i hela världen

R Radioapparater Rakapparater Rakblad, väl förpackade Rakhyvlar, engångs, väl förpackade Reklamblad/katalog Rengöringsmedel Rättgift Rör, metall Rör, plast	Elektronikavfall Elektronikavfall Röd påse Röd påse Tidning/Returpapper Farligt avfall Farligt avfall Övrigt avfall Övrigt avfall	♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral Sopkärlet för grön & röd påse Sopkärlet för grön & röd påse Återvinningsstation ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral ♻️ ÅtervinningsCentral
--	---	---

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
S Sallads-/tomattråg	Plastförpackning	Återvinningsstation
Sandpapper	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Schampoflaska, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Senapsflaska	Plastförpackning	Återvinningsstation
Senapstub	Metallförpackning	Återvinningsstation
Sexpackstråg, till aluminiumburkar	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Skumgummi	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Slang, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Smink	Övrigt avfall	ÅtervinningsCentral
Småbatteri	Batteriinsamlingen	Batteriolk på Återvinningsstation

En förpackning som består av olika material ska separeras.
Om det inte går att skilja de olika materialen åt
sorteras förpackningen efter det viktjämsigt dominerande materialet.

Smörask, lock	Plastförpackning	Återvinningsstation
Smörask, pappdel	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Smörask, plastbägare	Plastförpackning	Återvinningsstation
Smörask, plastdel	Plastförpackning	Återvinningsstation
Smörask, ytterkartong & skyddsfolie	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Smöromslag	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Snusdosa, locket	Plastförpackning	Återvinningsstation
Snusdosa, lös	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Snusdosa, portionssnus	Plastförpackning	Återvinningsstation
Solarierör	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Spackel	Farligt avfall	ÅtervinningsCentral
Spackelburk, metall, urskrapad torr	Metallförpackning	Återvinningsstation
Spackelburk, plast, urskrapad torr	Plastförpackning	Återvinningsstation
Spejlglas, väl förpackat	Övrigt avfall	ÅtervinningsCentral
Spillolja	Farligt avfall	Miljöstation/ ÅtervinningsCentral
Spis	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Sprayburk, metall	Metallförpackning	Återvinningsstation
Sprayburk, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Sprutor	Riskavfall	Apoteket
Stearinljus	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Strykjärn	Elektronikavfall	ÅtervinningsCentral
Stålull	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Sugrör, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Sylthink	Plastförpackning	Återvinningsstation
Syror	Farligt avfall	Miljöstation/ ÅtervinningsCentral

AVFALL	SORTERAS SOM	LÄMNAS TILL
T Tallrik, papper	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Tallrik, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Tallrik, porslin	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Tandborste, elektrisk	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Tandborste, plast	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Tandkrämstub, metall	Metallförpackning	Återvinningsstation
Tandkrämstub, plast	Plastförpackning	Återvinningsstation
Telefon	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
Te-påsar	Grön påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Termometer, kvicksilver	Farligt avfall	Miljöstation/♣ ÅtervinningsCentral
Termosflaska/-kanna	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Tetrapack	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Toalettpappersrulle	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Toalettstol	Övrigt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Tomat/salladstråg	Plastförpackning	Återvinningsstation
Toner-kassetter	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Tryckimpregnerat trä	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Tub, metall (Låt korken sitta kvar!)	Metallförpackning	Återvinningsstation
Tub, plast (Låt korken sitta kvar!)	Plastförpackning	Återvinningsstation
Tuschpenna	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
TV-apparater	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
U Uppladdningsbara saker	Elektronikavfall	♣ ÅtervinningsCentral
V Vadderat kuvert	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Vapen	Övrigt avfall	Lämnas till polisen
Vattenslang	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Veckotidning	Tidning/Returpapper	Återvinningsstation
Videoband	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Vinkartong:		
– lådan	Pappersförpackning	Återvinningsstation
– påsen med tapp	Plastförpackning	Återvinningsstation
Vinkorkar	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Vitvaror	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Vykort	Röd påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Värmeljushållare, metall	Metallförpackning	Återvinningsstation
Växtgifter	Farligt avfall	♣ ÅtervinningsCentral
Ä Äggkartong	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Äggskal	Grön påse	Sopkärlet för grön & röd påse
Ö Öl- och läsktråg	Pappersförpackning	Återvinningsstation
Ölburk (ej pant)	Metallförpackning	Återvinningsstation
Ölflaska (ej pant)	Glasförpackning	Återvinningsstation

Var ska jag lägga det här, då?

Det kommer alltid att finnas udda avfall som inte självklart låter sig sorteras in i de materialkategorier vi informerar om i den här i broschyren.

På **www.sorteringsguiden.se** finns mer information om källsortering av hushållsavfall. Hittar du inte det du söker, skicka din fråga till **info@sorteringsguiden.se**

Vi lovar att svara!

LATHUND FÖR KÄLLSORTERING

Sortera ditt avfall i fem enkla steg:

1

Är det farligt avfall? Elektronikavfall eller en vitvara?

Lämna på **MILJÖSTATION**
eller på **ÅTERVINNINGSCENTRAL**

2

Är det en förpackning, tidning eller ett reklamblad?

Lämna på **ÅTERVINNINGSSATION**

3

Är det rötbart – kan det ruttna?
Lägg i **GRÖN PÅSE**

4

Om du har något kvar, platsar det med största sannolikhet i **RÖD PÅSE**

5

Får det inte plats i röd påse, lämna på **ÅTERVINNINGSCENTRAL**

Hur svårt kan det vara?